

Par valsts apdraudējuma un tā seku novēršanas un pārvarēšanas pasākumiem sakarā ar COVID-19 izplatību

1. pants. Likuma mērķis ir noteikt pasākumus valsts apdraudējuma un tā seku novēršanai un pārvarēšanai, īpašos atbalsta mehānismus, kā arī izdevumus, kas tieši saistīti ar Covid-19 izplatības ierobežošanu.

2. pants. Ministru kabinets nosaka nozares, kurām sakarā ar Covid-19 izplatību ir būtiski pasliktinājusies finanšu situācija (turpmāk – krīzes skartās nozares) un kārtību, kādā ir piemērojami šā likuma 3., 11. un 12. pantā noteiktie pasākumi un īpašie atbalsta mehānismi. Ministru kabinets, izvērtējot ekonomisko situāciju, var noteikt kritērijus un kārtību, kādā uzņēmumiem var tikt piemēroti šajā likumā noteiktie pasākumi un īpašie atbalsta mehānismi.

3. pants. (1) Krīzes skarto nozaru nodokļu maksātājam ir tiesības pieteikties nodokļu samaksas termiņa pagarinājumam, kā arī lūgt piešķirt nodokļu samaksas termiņa pagarinājumu tiem nokavētajiem nodokļu maksājumiem, kuru samaksas termiņš ir pagarināts saskaņā ar likuma "Par nodokļiem un nodevām" 24. pantu, ja termiņa kavējums radies Covid-19 dēļ. Nodokļu maksātājs ne vēlāk kā divu mēnešu laikā pēc maksājuma termiņa iestāšanās vai šā likuma spēkā stāšanās dienas iesniedz pamatotu iesniegumu. Nodokļu administrācijai ir tiesības nokavēto nodokļu maksājumu samaksu sadalīt termiņos vai atlikt uz laiku līdz trim gadiem, skaitot no iesnieguma iesniegšanas dienas.

(2) Piešķirot šā panta pirmajā un trešajā daļā minēto komercdarbības atbalstu, nodokļu administrācija ievēro Komisijas (ES) 2013. gada 18. decembra regulu Nr. 1407/2013 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam (Dokuments attiecas uz EEZ) (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2013. gada 24. decembris, Nr. L 352/1), Komisijas (ES) 2014. gada 27. jūnija regulu Nr. 717/2014 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam zvejniecības un akvakultūras nozarē (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2014. gada 28. jūnijs, Nr. L 190/45) vai Komisijas (ES) 2013. gada 18. decembra regulu Nr. 1408/2013 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam lauksaimniecības nozarē (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2013. gada 24. decembris, Nr. L 352/9) un normatīvos aktus par *de minimis* atbalsta uzskaites un piešķiršanas kārtību un *de minimis* atbalsta uzskaites veidlapu paraugiem, kā arī ņem vērā nodokļu maksātāja līdzšinējo sadarbību ar nodokļu administrāciju.

(3) Nokavētajam nodokļu maksājumam, kura samaksai ir piešķirts nodokļu samaksas termiņa pagarinājums saskaņā ar šā panta pirmo daļu, netiek aprēķināta likuma "Par nodokļiem un nodevām" 29. panta otrajā daļā noteiktā nokavējuma nauda.

(4) Ja nodokļu maksātājam šā pantā noteiktajā kārtībā ir piešķirts nodokļu samaksas termiņa pagarinājums, Valsts ieņēmumu dienests informāciju par nodokļu maksātāju neiekļauj Valsts ieņēmumu dienesta administrēto nodokļu (nodevu) parādnieku datubāzē.

(5) Nodokļu administrācijai ir tiesības atcelt lēmumu par samaksas termiņa pagarinājumu, ja nodokļu maksātājs:

1) neievēro lēmumā par nodokļu samaksas termiņa pagarinājumu noteiktos termiņus;

2) neveic kārtējos nodokļu maksājumus pilnā apmērā nodokļu likumos noteiktajos termiņos;

3) neveic noteiktajos termiņos nodokļu maksājumus, kuru samaksas termiņš pagarināts likuma "Par nodokļiem un nodevām" 24. pantā noteiktajā kārtībā;

4) neveic nodokļu maksājumus, attiecībā uz kuriem nodokļu administrācija ir pieņēmusi lēmumu par nokavēto nodokļu maksājumu labprātīgu izpildi.

(6) Ja tiek atcelts lēmums par samaksas termiņa pagarinājumu, nesamaksātajai pamatparāda daļai par visu kavējuma periodu tiek aprēķināta nokavējuma nauda vispārējā kārtībā un nokavētie nodokļu maksājumi tiek piedzīti likumā "Par nodokļiem un nodevām" noteiktajā kārtībā.

4. pants. Pašvaldībām 2020. gadā ir tiesības noteikt citus nekustamā īpašuma nodokļa samaksas termiņus, kas atšķiras no likumā "Par nekustamā īpašuma nodokli" noteiktajiem, tos pārceļot uz vēlāku laiku 2020. gada ietvaros.

5. pants. Iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātājs par 2020. taksācijas gadu neveic likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 18. pantā noteiktos iedzīvotāju ienākuma nodokļa avansa maksājumus no saimnieciskās darbības ienākuma. Šis nosacījums attiecināms uz avansa maksājumiem, sākot ar 2020. gada 1. janvāri. Iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātājs iedzīvotāju ienākuma nodokļa avansa maksājumus no saimnieciskās darbības ienākuma par 2020. taksācijas gadu var veikt labprātīgi.

6. pants. (1) Laikposmā no 2020. gada 1. aprīļa līdz 2020. gada 31. decembrim pārmaksātā pievienotās vērtības nodokļa atmaksas kārtību nosaka šis likums, un minētajā laikposmā nav piemērojama Pievienotās vērtības nodokļa likuma 109. un 110. pantā noteiktā kārtība.

(2) Valsts ieņēmumu dienests, veicot nodokļu administrēšanas pasākumus, atmaksā apstiprināto pārmaksāto pievienotās vērtības nodokļa summu, kas ir uzrādīta pievienotās vērtības nodokļa deklarācijā, kura ir iesniegta Valsts ieņēmumu dienestā pēc 2020. gada 31. marta, 30 dienu laikā pēc:

1) Pievienotās vērtības nodokļa likuma 118. pantā noteiktā pievienotās vērtības nodokļa deklarācijas iesniegšanas termiņa;

piemēro akcīzes nodokļa atbrīvojumu. Spirta iegādei nepieciešams saņemt Valsts ieņēmumu dienesta atļauju alkoholisko dzērienu iegādei;

2) likumā "Par akcīzes nodokli" noteiktais īslaicīgi reģistrētais saņēmējs, kuram ir izsniegta Valsts ieņēmumu dienesta atļauja alkoholisko dzērienu iegādei, un kas vēlas ievest un (vai) saņemt spirtu no citas dalībvalsts, iesniedz likuma "Par akcīzes nodokli" 31. panta otrās daļas 1. punktā noteikto akcīzes nodokļa nodrošinājumu, piemērojot samazinājumu 100 % apmērā;

3) Valsts ieņēmumu dienests var piešķirt komersantiem, kuriem ir speciāla atļauja (licence) apstiprināta noliktavas turētāja darbībai un kuri veic spirta ražošanu, likuma "Par akcīzes nodokli" 31. panta otrās daļas 2. punktā noteiktā vispārējā akcīzes nodokļa nodrošinājuma samazinājumu līdz 90 %. Šiem komersantiem, izmantojot elektroniskās deklarēšanas sistēmu, jāinformē Valsts ieņēmumu dienests par spirta ražošanas procesa uzsākšanu ne vēlāk kā vienu darbdienu pirms spirta ražošanas procesa uzsākšanas.

8. pants. Atļauts realizēt akcīzes preces, izmantojot distances līgumu, izņemot tabakas izstrādājumus un elektroniskajās cigaretēs izmantojamos šķidrumus. Aizliegts realizēt alkoholiskos dzērienus personām, kuras jaunākas par 18 gadiem, un laikā no pulksten 22.00 līdz 8.00.

9. pants. Izvērtējot faktisko iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu izpildi par iepriekšējo ceturksni salīdzinājumā ar prognozēto atbilstoši likumā "Par valsts budžetu 2020. gadam" noteiktajam procentuālajam sadalījumam, Ministru kabinets var pieņemt lēmumu par iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu prognozes neizpildes kompensācijas kārtību un apmēru pašvaldībām.

10. pants. Valsts ieņēmumu dienests 2020., 2021., 2022. un 2023. gadā ir tiesīgs nepieņemt negatīvu lēmumu attiecībā uz padziļinātās sadarbības programmas dalībniekiem, ja tos ir ietekmējusi Covid-19 izraisītā krīze un padziļinātās sadarbības programmas dalībnieks nodrošina pierādījumus objektīvo apstākļu esībai.

11. pants. Valsts un pašvaldību iestādes, kā arī publiskas atvasinātas personas un publiskas personas kontrolētas kapitālsabiedrības, brīvostas un speciālās ekonomiskās zonas uz likuma darbības laiku atbrīvo krīzes skarto nozaru komersantus no publiskas personas mantas un publiskas personas kontrolētas kapitālsabiedrības mantas nomas maksas vai lemj par nomas maksas samazinājumu un par publiskas personas mantas izmantošanu, kā arī nepiemēro kavējuma procentus un līgumsodus samaksas kavējuma gadījumā, izņemot naudu par patērētajiem pakalpojumiem – elektroenerģiju, siltumenerģiju, ūdensapgādi un citiem īpašuma uzturēšanas pakalpojumiem.

12. pants. (1) Ja krīzes skarto nozaru darba devējs nenodarbina darbinieku vai neveic darbinieka saistības izpildījuma pieņemšanai nepieciešamās darbības

(dīkstāve), darbiniekam Ministru kabineta noteiktajā kārtībā un apmērā tiek kompensēta atlīdzība līdz 75 % no Darba likuma 74. pantā noteiktās atlīdzības apmēra, bet ne vairāk kā 700 *euro* par kalendāra mēnesi (dīkstāves pabalsts). Dīkstāves pabalsts netiek aplikts ar iedzīvotāju ienākuma nodokli un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām. Dīkstāves pabalsta izmaksa tiek pārtraukta, ja tā saņemšanas laikā komersants pieņem darbā jaunus darbiniekus.

(2) Ministru kabinets var noteikt citus atbalsta pasākumus krīzes skartajās nozarēs.

13. pants. Finanšu ministram, ja nepieciešams, ir tiesības pagarināt Likuma par budžetu un finanšu vadību 30., 31. un 32. pantā un uz to pamata izdotajos normatīvajos aktos noteiktos pārskatu sagatavošanas un iesniegšanas termiņus, kā arī atzinumu par pārskatu sniegšanas termiņus.

14. pants. Ārkārtas situācijā līdz 2020. gada 1. septembrim kapitālsabiedrības, kooperatīvās sabiedrības vai biedrības valdei ir tiesības pēc savas iniciatīvas vai dalībnieku (akcionāru) pieprasījuma, kuri kopā pārstāv vismaz 20 procentus no sabiedrības pamatkapitāla, vai biedru pieprasījuma, kuri kopā veido 20 procentus no sabiedrības biedru skaita, sasaukt dalībnieku (akcionāru) sapulci vai biedru kopsapulci, paziņojumā par sapulces sasaukšanu nosakot, ka:

1) dalībniekiem (akcionāriem) vai biedriem ir tiesības piedalīties un balsot sapulcē, izmantojot elektroniskos līdzekļus, vai ka dalībnieku (akcionāru) sapulce vai biedru kopsapulce notiek tikai elektroniski un dalībnieki (akcionāri) vai biedri piedalās un balso tajā, izmantojot elektroniskos līdzekļus;

2) dalībniekiem (akcionāriem) vai biedriem ir tiesības rakstveidā balsot par sapulces darba kārtībā iekļautajiem jautājumiem, savu balsojumu sabiedrībai iesniedzot vismaz iepriekšējā dienā pirms dalībnieku (akcionāru) sapulces vai biedru kopsapulces.

15. pants. (1) Komerčķīlas likuma 42. panta sestajā daļā minēto lēmumu par komerčķīlas izlietošanu komerčķīlu reģistra turētājs pieņem 60 dienu laikā.

(2) Komerčķīlas devējs un pārējie komerčķīlas ņēmēji paziņojumu (Komerčķīlas likuma 42. panta pirmā daļa) par komerčķīlas izlietošanu var apstrīdēt tiesā arī gadījumā, ja ārkārtēji apstākļi liedz komerčķīlas izlietošanu.

(3) Tiesa, izskatot civillietas un lemjot par sprieduma labprātīgas izpildes termiņu saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.¹ pantu, var to noteikt ne garāku par 60 dienām, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties.

(4) Pieteikumu par saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšanu Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā var iesniegt tikai tad, ja pierādījums par brīdinājuma izsniegšanu parādniekam ir izsniegts ne agrāk kā 60 dienas pirms pieteikuma iesniegšanas.

(5) Kreditors vai parāda atgūšanas pakalpojuma sniedzējs, uzsākot parāda atgūšanu, rakstveidā paziņo parādniekam par parāda esamību un aicina labprātīgi

izpildīt kavētās maksājuma saistības, paziņojumā norādot informāciju par iespēju izteikt pamatotus rakstveida iebildumus pret parāda esamību, tā apmēru un samaksas termiņu, nosakot termiņu iebildumu izteikšanai ne mazāk kā 60 dienas no paziņojuma saņemšanas dienas.

(6) Kreditors notariālo aktu var iesniegt zvērinātam notāram nodošanai piespiedu izpildei viena gada laikā no attiecīgās saistības izpildes termiņa iestāšanās dienas, bet ne agrāk kā 60 dienas no saistības izpildes termiņa iestāšanās dienas.

16. pants. Līdz 2020. gada 1. septembrim aizliegt kreditoriem iesniegt juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikumu, ja pastāv kāda no Maksātnespējas likuma 57. panta pirmās daļas 1., 2., 3. vai 4. punktā minētajām juridiskās personas maksātnespējas procesa pazīmēm.

17. pants. (1) Sabiedrība, uz kuru attiecas Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likums, ir tiesīga gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu par 2019. pārskata gadu iesniegt termiņā, kas par trijiem mēnešiem pārsniedz likuma 97. panta pirmajā daļā noteikto iesniegšanas termiņu.

(2) Biedrība vai nodibinājums, pārsniedzot Biedrību un nodibinājumu likuma 52. panta trešajā daļā noteikto termiņu un 102. pantā noteikto, ir tiesīga iesniegt Valsts ieņēmumu dienestam gada pārskatu vai tā daļu par 2019. gadu līdz 2020. gada 31. jūlijam.

(3) Reliģiskā organizācija, kuras gada pārskatu iesniegšanas termiņu nosaka saskaņā ar likuma "Par grāmatvedību" 13. panta ceturtās daļas 2. punktu izdotie Ministru kabineta noteikumi par reliģisko organizāciju gada pārskatiem, ir tiesīga iesniegt Valsts ieņēmumu dienestam gada pārskatu vai tā daļu par 2019. gadu līdz 2020. gada 31. jūlijam.

18. pants. Pasākumus valsts apdraudējuma un tā seku novēršanai un pārvarēšanai sakarā ar Covid-19 izplatību finansē no budžeta finansētajām institūcijām iedalītajiem valsts un pašvaldību budžeta līdzekļiem. Ministru kabinets, pēc ministriju motivēta pieprasījuma var pieņemt lēmumu par pasākumu valsts apdraudējuma un tā seku novēršanai un pārvarēšanai sakarā ar COVID – 19 izplatības ierobežošanas veikšanu un finansējuma piešķiršanu no valsts budžeta programmas 02.00.00 "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem".

19. pants. Lai nodrošinātu šī likuma 1. pantā noteikto mērķu sasniegšanu, Finanšu ministrijai kā Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda (turpmāk – ES fondi) vadošajai iestādei ir tiesības atlikt, pārtraukt vai izbeigt specifiskā atbalsta mērķa atlasī, kā arī līguma vai vienošanās par ES fondu projekta īstenošanu slēgšanu un ierosināt specifiskā atbalsta mērķa līdzekļu pārdales līdz tālākiem Ministru kabineta lēmumiem.

20. pants. Finanšu ministram, ja ir pieņemts attiecīgs Ministru kabineta lēmums, ir tiesības dot rīkojumu Valsts kasei noteiktam periodam noteikt kontu lietošanas ierobežojumus, ja valsts budžeta nodokļu un nenodokļu faktiskie ieņēmumi attiecībā pret attiecīgajā periodā paredzētajiem ieņēmumiem būtiski samazinās vai Valsts kases naudas līdzekļu kontos nav pietiekama līdzekļu apjoma, lai segtu nākamajam mēnesim plānotās maksājumu saistības.

21. pants. Finanšu ministram ir tiesības, informējot par to Saeimu, veikt apropriācijas izmaiņas, tai skaitā veikt apropriācijas samazināšanu vai pārdali starp ministrijām un citām centrālajām valsts iestādēm valsts apdraudējuma un tā seku novēršanas un pārvarēšanas pasākumiem sakarā ar COVID-19 izplatību, ja ir pieņemts attiecīgs Ministru kabineta lēmums, kā arī veikt apropriācijas pārdales ministrijai vai citai centrālajai valsts iestādei likumā noteiktās apropriācijas ietvaros starp programmām, apakšprogrammām un izdevumu kodiem atbilstoši ekonomiskajām kategorijām.

22. pants. Finanšu ministram informējot Saeimu ir tiesības palielināt likumā "Par valsts budžetu 2020.gadam" noteikto apropriāciju budžeta resora "74. Gadskārtējā valsts budžeta izpildes procesā pārdalāmais finansējums" programmā 02.00.00 "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" un paplašināt valdības rīcības pieļaujamās robežas valdības saistību izpildei, ja ir pieņemts attiecīgs Ministru kabineta lēmums.

23. pants. Lai nodrošinātu finansējumu COVID-19 ārkārtas situācijas ietekmes mazināšanai un novēršanai veicamajiem pasākumiem un izdevumiem, valsts budžeta finansiālā deficīta finansēšanai, valsts parāda saistību izpildei un valsts aizdevumu nodrošināšanai, finanšu ministrs valsts vārdā ir tiesīgs nepieciešamajā apmērā ņemt aizņēmumus, izraudzīties aizņēmumu instrumentus un nosacījumus, kā arī, informējot Saeimu, ir tiesīgs palielināt gadskārtējā valsts budžeta likumā noteikto valsts parāda maksimāli pieļaujamo apjomu saimnieciskā gada beigās, valsts parāda vadības izdevumu un saistību izpildei noteikto apropriāciju.

24. pants. COVID – 19 ārkārtas situācijas ietekmes mazināšanai un novēršanai, par jaunu valsts aizdevumu izsniegšanu un to nosacījumiem vai jau izsniegto valsts aizdevumu līgumu nosacījumu un ar to saistīto nodrošinājuma līgumu nosacījumu maiņu lemj Ministru kabinets. Ministru kabinetam ir tiesības palielināt likumā "Par valsts budžetu 2020.gadam" noteikto valsts budžeta aizdevumu kopējo palielinājumu.

25. pants. Finanšu ministrs, pēc tam, kad ir pieņemts Ministru kabineta lēmums par rezerves kapitāla palielināšanu akciju sabiedrībai "Attīstības finanšu institūcija Altum" krīzes garantiju programmas un krīzes aizdevumu programmas finansēšanai, palielina apropriāciju Ekonomikas ministrijai resursiem no dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem ieskaitīšanai akciju sabiedrības "Attīstības finanšu institūcija Altum" rezerves kapitālā Ministru kabineta noteiktajā kārtībā un apjomā krīzes garantiju programmas finansēšanai un krīzes aizdevumu programmas finansēšanai.

26. pants. Noteikt, ka attiecībā uz pasākumiem Covid-19 negatīvās ietekmes mazināšanai netiek piemēroti Fiskālās disciplīnas likuma 7. panta trešās daļas un 9. panta nosacījumi.

27. pants. Noteikt, ka Fiskālās disciplīnas likuma normu piemērošanā pasākumi Covid-19 negatīvās ietekmes mazināšanai ir vienreizēji pasākumi un tie netiek iekļauti vispārējās valdības budžeta strukturālajā bilancē.

28. pants. Piešķirot šā likuma 10. un 11. pantā minēto komercdarbības atbalstu, kā arī īstenojot citus šajā likumā minētos pasākumus, kuri atbilst Komercdarbības atbalsta kontroles likuma 5. pantā noteiktajām pazīmēm, tiks ievērotas komercdarbības atbalsta kontroles regulējuma prasības.

Pārejas noteikumi

1. Likuma 14. pants stājas spēkā vienlaikus ar attiecīgiem grozījumiem Komerclikumā.

2. Likuma normas piemērojamas no ārkārtējās situācijas izsludināšanas brīža, lai ierobežotu Covid-19 izplatību.

Likums stājas spēkā nākamajā dienā pēc izsludināšanas.

Finanšu ministrs
J. Reirs